Özet

- Bir bilgi sistemi, verilerin bilgiye dönüştürülmesine yardımcı olmak ve hem verileri hem de bilgileri yönetmek için tasarlanmıştır. Bu nedenle, veri tabanı bilgi sisteminin çok önemli bir parçasıdır. Sistem analizi, bir bilgi sistemi ihtiyacını ve kapsamını belirleyen süreçtir. Sistem geliştirme, bir bilgi sistemi oluşturma sürecidir.
- Sistem Geliştirme Yaşam Döngüsü (SDLC), bilgi sistemi içindeki bir uygulamanın geçmişini izler. SDLC beş aşamaya ayrılabilir: planlama, analiz, detaylı sistem tasarımı, uygulama ve bakım. SDLC, sıralı bir süreçten ziyade yinelemeli bir süreçtir.
- Veritabanı Yaşam Döngüsü (DBLC), bilgi sistemi içindeki veritabanının hikayesini tanımlar. DBLC altı aşamadan oluşur: veritabanı başlangıç çalışması, veritabanı tasarımı, uygulama ve yükleme, test ve değerlendirme, işletme ve bakım ve geliştirme. SDLC gibi DBLC de sıralı olmaktan ziyade yinelemelidir.
- Tasarımın kavramsal kısmı, iki temel tasarım felsefesine dayalı olarak çeşitli varyasyonlara tabi olabilir: aşağıdan yukarıya karşı yukarıdan aşağıya ve merkezileştirilmişe karşı merkezi olmayan.

Anahtar Terimler

aşağıdan yukarıya
tasarım sınırları
merkezi tasarım
kümelenmiş tablo
uyumluluğu
bilgisayar destekli yazılım
mühendisliği (CASE)
kavramsal tasarım
veritabanı geliştirme
veritabanı parçası

Veritabanı Yaşam Döngüsü (DBLC) veritabanı rolü merkezi olmayan tasarım operasyonların tanımı diferansiyel yedekleme tam yedekleme bilgi sistemi (IS) mantıksal tasarımı minimal veri kuralı modülü

modül bağlanti
fiziksel tasarim
kapsami
sistem analizi sistem
geliştirme
Sistem Geliştirme Yaşam Döngüsü
(SDLC)
yukarıdan aşağıya
tasarım işlem günlüğü
yedekleme sanallaştırma

İnceleme Soruları

- 1. Bilgi sistemi nedir? Amacı nedir?
- 2. Sistem analizi ve sistem geliştirme, bilgi sistemleri hakkındaki bir tartışmaya nasıl dahil edilir?
- 3. SDLC kısaltması ne anlama gelir ve bir SDLC neyi tasvir eder?
- 4. DBLC kısaltması ne anlama geliyor ve bir DBLC neyi tasvir ediyor?
- Merkezi ve merkezi olmayan kavramsal veritabanı tasarımı arasındaki ayrımı tartışınız.

- 6. Kavramsal tasarımda minimal veri kuralı nedir? Neden önemlidir?
- 7. Veritabanı tasarımında yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya yaklaşımlar arasındaki ayrımı tartışınız.
- 8. İş kuralları nedir? Bir veritabanı tasarımcısı için neden önemlidirler?
- 9. Veri tabanı tasarımında veri sözlüğünün işlevi nedir?
- 10. Bir ER diyagramının geliştirilmesinde hangi adımlar gereklidir? (İpucu: Bkz. Tablo 9.3.)

- 11. Bir ER modelinin doğrulanmasında yer alan faaliyetleri listeleyiniz ve kısaca açıklayınız.
- 12. Bir DBMS yazılımı seçiminde hangi faktörler önemlidir?
- 13. Mantıksal tasarım aşamasında gerçekleştirilen dört adımı listeleyiniz ve kısaca açıklayınız.
- 14. Fiziksel tasarım aşamasında gerçekleştirilen üç adımı listeleyiniz ve kısaca açıklayınız.
- 15. Veritabanı kurtarma yönetiminde hangi üç yedekleme seviyesi kullanılabilir? Her bir yedekleme seviyesinin ne yaptığını kısaca açıklayınız.

Problemler

1. ABC Araba Servis ve Onarım Merkezleri Sessiz Araba Bayıliğine aittir; ABC sadece sessiz arabalara servis ve onarım hizmeti vermektedir. Üç ABC merkezi tüm eyalete servis ve onarım hizmeti vermektedir.

Üç merkezin her biri bir mağaza müdürü, bir resepsiyon görevlisi ve en az sekiz tamirci tarafından bağımsız olarak yönetilmekte ve işletilmektedir. Her merkezde tam stoklu bir parça envanteri bulunmaktadır.

Her merkez ayrıca her aracın bakım geçmişinin tutulduğu manuel bir dosya sistemi tutmaktadır; yapılan onarımlar, kullanılan parçalar, maliyetler, servis tarihleri, sahibi vb. Envanter, satın alma, faturalama, çalışanların çalışma saatleri ve maaş bordrolarını takip etmek için de dosyalar tutulmaktadır.

Bilgisayarlı bir veritabanı sistemi tasarlamak ve uygulamak üzere merkezin yöneticilerinden biri sizinle temasa geçti. Önceki bilgileri göz önünde bulundurarak aşağıdakileri yapın:

Aşağıdaki adımların her birini doğru sırada etiketleyerek en uygun faaliyet sırasını belirtin. (örneğin, "Veritabar yükle" adımının uygun ilk adım olduğunu düşünüyorsanız, bu adımı "1" olarak etiketleyin)	
Kavramsal modeli normalleştirin.	
Şirket faaliyetlerinin genel bir tanımını elde edin.	
Veritabanını yükleyin.	
Her bir sistem süreci için bir açıklama oluşturun.	
Sistemi test edin.	
Bir veri akış diyagramı ve sistem akış şemaları çizin.	
ER diyagramlarını kullanarak kavramsal bir model oluşturun.	
Uygulama programlarını oluşturun.	
Teknisyenlerle görüşün.	
Dosya (tablo) yapılarını oluşturun.	
Mağaza müdürüyle görüşün.	

470 Bölüm 3: Gelişmiş Tasarım ve Uygulama

- b. Sistemin içermesi gerektiğine inandığınız çeşitli modülleri açıklayın.
- c. Bir veri sözlüğü sistemi geliştirmenize nasıl yardımcı olacak? Örnekler verin.
- d. Mağaza müdürüne ne gibi genel (sistem) önerilerde bulunabilirsiniz? Örneğin, sistem entegre edilecekse hangi modüller entegre edilecek? Böyle bir entegre sistemden ne gibi faydalar elde edilebilir? Birkaç genel öneri ekleyin.
- e. Kavramsal veritabanı tasarımı için en iyi yaklaşım nedir? Neden?
- f. Sistemin sahip olması gereken en az dört raporu adlandırın ve açıklayın. Kullanımlarını açıklayın. Raporları kim kullanacak?
- 2. Sizden birçok şekil, boyut ve işlevde somun ve cıvata üreten bir üretim tesisi için bir bilgi sistemi oluşturmanız istendiğini varsayalım. Hangi soruları sorardınız ve cevaplar veri tabanı tasarımını nasıl etkilerdi?
  - a. SDLC'nin nasıl olmasını öngörüyorsunuz?
  - b. DBLC'nin ne olmasını öngörüyorsunuz?
- 3. Problem 2'de belirtilen işlevlerin aynısını daha büyük bir depolama operasyonu için gerçekleştirdiğinizi varsayalım. İki prosedür seti ne kadar benzerdir? Nasıl ve neden farklıdırlar?
- 4. Problem 1'de kullanılan aynı prosedür ve kavramları kullanarak, Bölüm 4'teki Tiny College örneği için nasıl bir bilgi sistemi oluşturursunuz?
- 5. Bir video kiralama veritabanının tasarımı için uygun faaliyet sırasını yazın. (İlk ERD Şekil 9.9'da gösterilmiştir.) Tasarım, tüm kiralama faaliyetlerini, müşteri ödeme takibini ve çalışan çalışma programlarını desteklemeli ve hangi çalışanların videoları müşterilere teslim ettiğini takip etmelidir. Tasarım faaliyeti sırasını yazmayı bitirdikten sonra, veritabanı tasarımının başarıyla uygulanabileceğinden emin olmak için ERD'yi tamamlayın. (Tasarımın düzgün bir şekilde normalleştirildiğinden ve gerekli işlemleri destekleyebildiğinden emin olun).
- 6. Bir inşaat şirketinde, yeni bir sistem birkaç aydır yürürlüktedir ve şimdi yapılması gereken olası değişikliklerin/güncellemelerin bir listesi vardır. Her bir değişiklik/güncelleme için ne tür bir bakım yapılması gerektiğini belirtin: (a) düzeltici, (b) uyarlayıcı veya (c) mükemmelleştirici.
  - a. Alanlardan birinin boyutunda bir hata tespit edildi ve güncellenmesi gerekiyor; durum alanının değiştirilmesi gerekiyor.
  - b. Şirket, bu yeni hizmeti desteklemek ve mevcut verilerle entegre etmek için sistemi yeni bir tablo setiyle geliştirmeyi gerektirecek yeni bir hizmet türüne doğru genişliyor.
  - c. Şirketin bazı devlet düzenlemelerine uyması gerekiyor. Bunu yapmak için mevcut sistem tablolarına birkaç alan eklenmesi gerekecektir.

7.	Yeni bir futbol kulübü için veri tabanı tasarlamakla görevlendirildiniz. Aşağıdaki adımların her birini doğru sırada etiketleyerek en uygun faaliyet sırasını belirtin. (örneğin, "Veritabanını yükle" adımının uygun ilk adım olduğunu düşünüyorsanız, "1" olarak etiketleyin)
	Uygulama programlarını oluşturun.
	Her bir sistem süreci için bir açıklama oluşturun.
	Sistemi test edin.
	Veritabanını yükleyin.
	Kavramsal modeli normalleştirin.
	Futbol kulübü başkanıyla görüşün.
	ER diyagramlarını kullanarak kavramsal bir model oluşturun.
	Futbol kulübü koçluk direktörü ile görüşün.
	Dosya (tablo) yapılarını oluşturun.
	Futbol kulübü faaliyetlerinin genel bir tanımını elde edin.
	Bir veri akış diyagramı ve sistem akış şemaları çizin.